

Latvijā notiek Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamo biotopu apzināšana

Latvijas daba ir mūsu nacionālā bagātība, tāpēc valstij un tās iedzīvotājiem kā gādīgiem saimniekiem ir jāzina, kāda, cik daudz, kādā kvalitātē un kurās vietās sastopama dabas daudzveidība, kādi ir nepieciešamie pasākumi, lai to saglabātu un nodrošinātu pastāvēšanu arī nākotnē.

ES nozīmes biotopu apsekošana notiek pēc vienotas metodikas – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas apstiprināta un Zemkopības ministrijas saskaņota „ES nozīmes biotopu izplatības un kvalitātes apzināšanas un darbu organizācijas metodika”. Biotopu apsekošanu Dabas aizsardzības pārvaldes uzdevumā veic eksperti, kuri dabā apseko teritoriju, aizpilda speciālu apsekojama anketu un kartē iezīmē precīzu konstatētā biotopa robežu.

2019.gada vasaras laikā tiks veikta vēsturisko bioloģiski vērtīgo zālāju un ilggadīgo zālāju novērtēšana Durbes novadā. Ja jūsu īpašumā tiks konstatēts ES nozīmes zālāju biotops, pēc pārbaudes 2020.gadā īpašnieks un apsaimniekotājs saņems informāciju no Dabas aizsardzības pārvaldes.

Gan pašvaldībām, gan zemju īpašniekiem (tiesiskajiem valdītājiem) katru gadu pirms biotopu kartēšanas uzsākšanas uz viņu deklarētajām adresēm tiek izsūtītas informatīvas vēstules, lai informētu par aptuveno ekspertu apmeklējumu un eksperta atpazīšanas zīmēm. Vēstules izsūtītas tiem īpašniekiem (tiesiskajiem valdītājiem), kuru īpašumos obligāti paredzēta eksperta vizīte.

Eksperti pārbaudīs tikai tās teritorijas, kurās potenciāli iespējama īpašu dabas vērtību esamība – lielākoties esošajās, īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, mikroliegumos un citviet, kur šobrīd nenotiek aktīva saimnieciskā darbība. Dabas aizsardzības pārvalde ir noteikusi platības, kur ekspertiem nav nepieciešams izvērtēt dabas vērtību esamību, piemēram:

- intensīvi apsaimniekotās lauksaimniecības zemēs;
- apdzīvotās vietās, izņemot konkrētas teritorijas, kas noteiktas kā obligāti apsekojamas, piemēram, kāpu zona pilsētā;
- teritorijās, kurās pēdējo triju gadu laikā jau ir veikti izpētes darbi un izsniegti saskaņojumi un atļaujas dažādu darbību veikšanai (karjeri, kūdras ieguves platības u.c.).

Ja teritorijas apsekojama laikā tiks atrasts ES nozīmes biotops, zemes īpašnieks (tiesiskais valdītājs) tiks rakstiski informēts. Informāciju par savā īpašumā esošajām dabas vērtībām zemes īpašnieks varēs iegūt arī dabas datu pārvaldības sistēmā „Ozols” (ozols.daba.gov.lv).

Ja īpašumā tiks konstatēts bioloģiski vērtīgs zālājs, informācija tiks nodota Lauku atbalsta dienestam un būs pieejama arī Lauku atbalsta dienesta lauku informācijas sistēmā.

Zālāji ir vienīgais biotopu veids, kas bez cilvēka līdzdalības nevar pastāvēt. It īpaši bioloģiski vērtīgie zālāji (BVZ) veidojas ļoti ilgā laika periodā, bet var tikt iznīcināti salīdzinoši neilgā laikā nepļauts, neapsaimniekots tas ar laiku pārvērtīsies par mežu, bet uzaršanas gadījumā tas pilnībā tiks iznīcināts. Tikai regulāri pļaujot vai noganot BVZ, tas saglabā bioloģisko daudzveidību.

BVZ izplatība Latvijā pēdējo 100 gadu laikā ir būtiski samazinājusies no 30% līdz 0,7%! To ievērojami ietekmē laikmeta attīstība un cilvēku paradumu maiņa.

Lai saglabātu BVZ, kas kalpo par mājvietu un/vai barošanās vietu apputeksnētājiem, putniem un maziem dzīvniekiem, kā arī sniedz rekreācijas iespējas un daudz citus ekosistēmas pakalpojumus cilvēkiem, Lauku atbalsta dienests (LAD) sniedz atbalsta maksājumus šo zālāju uzturētājiem.

Jautājumus var sūtīt uz e-pastu skaitamdabu@daba.gov.lv, tālrunis Kurzemes reģionā – 67800389.

Informē Dabas aizsardzības pārvalde